

ho-Slovaci bili su do nogu potučeni, ne zna se gde, ni kako, a iz zahvalnosti Lenin, Trocki i njihova vlada pokazaše volju da se mesto kadeta oni nemački orijentiraju. Da se time položaj u Rusiji nije ni razjasnio ni promenio i da se boljševička vlada drži na kormilu još uvek samo silom, svojom i tuđjom, razume se samo po sebi.

Kodanj, 14. „Hufond Dagbladet“ javlja, da se nemački krugovi bave ozbiljno nactrom, da ukratko zasednu Petrograd.

„Venkovu“ javlja njegov bečki dopisnik, da su prema informacijama „Neues Wiener Journala“ Lenin i Trocki već odstupili. Vest poteče iz istog izvora, kao i naša jučerašnja vest, da će Lenin i Trocki odstupiti.

Stockholm, 17. kolovoza. Organ maksimalista, „Pravda“ javlja: Postoji opasnost, da će antanta nastupiti preko Rusije proti srednjoj sili. Ruski narod principijelno je proti tomu, da Rusija opet postane pozorište krvavih događaja. Rusi ne će više nikakvog rata i njihova će vlada znati svim raspoloživim sredstvima zaprečiti svaku provalu tuđih četa. Samo preko lešine Rusije moći će antanta započeti sa svojim novim napredovanjem u Rusiji.

Berlin, 17. kolovoza. Nemački poslanik u Rusiji, dr. Helfferich, prispeo je, kako javlja „Lokalanzeiger“ u nedelju u jutro u Berlin. Budući da ruski poslanik u Berlinu, Joffe, dolazi sutra iz Moskve u Berlin, mogli bi diplomataki zastupnici Nemačke i Rusije u usmenom razgovoru pojasniti niz pitanja, koja su postala potrebnim premeštenjem nemačkog poslanništva iz Moskve u Pskov. Istodobno javlja „Lokalanzeiger“, da je nastupilo bitno pojačanje boljševičke vlade u Rusiji. („Tagespost“.)

Bern, 17. kolovoza. Službeni organ ovdšnjeg ruskog poslanništva „Ruske Vesti“, javljaju iz Moskve: Na golemoj skupštini govorili su Lenin i Trocki. Od stanovitih krugova širena vest o tobežnjem begu vlade samo je smešna i prozirna izmišljotina. Bojevi s Čeho-Slovacima nastavljaju se sa svom energijom. Položaj se u Sibiriji jasniji. Posle koncentracije crvene vojske i pod vrsnim novim vodstvom izgledu su sovjetove vlade izvrsni. „Ruske Vesti“ javljaju nadalje, da je Trocki odputovao u Sibiriju k crvenoj armiji te se njegov povratak u Moskvu opetuje sledećih dana. („Tagespost“.)

Bern, 17. kolovoza. „Victoire“ doznaje. U Sibiriji su tri češko-slovačke armije: Njihov zajednički zapovednik jest francuski general Janin, koji je god. 1916. bio odaslan kao instruktivni časnik na petrogradsku vojničku akademiju. Značajno je, da je Janin već onda stupio u savez s Česima i 1917. započeo s organizacijom čeških armija.

Bern, 17. kolovoza. „Victoire“ javlja, da Masaryk boravi u Uralu.

Rotterdam, 17. (D. u.) Prema „Nieuwe Rotterdamse Courant“ piše ruski dopisnik „Daily Maila od 13. o. m. iz Stockholma: Nema sumnje, da su bili socijalni revolucionarci levice odlučili, da umore Helffericha. Oni su jasno navestili, da hoće umoriti Mumma i Skoropadskog. Moguće je, da će oni počiniti takve atentate i proti antantnim diplomatima. Odlazak Helfferichov nije došao neočekivano. Sovjetove čete dobivaju sve više nadmoć nad Česima, koji su na različitim mestima morali uzmaći. U Moskvi je poslednjih dana bilo jako teško nešto dobiti k jelu. Još su gore prilike u Petrogradu.

Domaće vesti.

Vojničke potpore. Tužbe o doznačivanju vojničkih potpora nastavljaju se. Naš je list o tomu već više puta pisao, pa mu se to i u velike zamerilo, a ne znamo zašto. Pogreška imade svuda, pa zašto bi bila komisija za podeljenje potpora nepogrešiva. Danas je naš narod uveren, kako da se molbe rešavaju samo onda, ako stranka dodje pitati informacije. Ne dolazi li nikko pitati informacije, onda i molbe leže. Cudnovat je i postupak gospode kod potporne komisije. Svakomu se kaže: „Do tri dana dobit ćete rešenje poštom“. Prodju i tri meseca, a rešenja nema i nema. Neka se barem na ovaj način ne vuče narod za nos, te neka se mu ne dozlogrdjuje. Kod potporne komisije nije pravo uređivanje. Gde je uzrok? Svakako ga se imade tražiti u samom poslovanju, jer se već u početku zabradilo radi pomanjkanja dostatnog broja sposobnih osoba. Sav pesao vodilo je jedan činovnik, koji je radio više nego li su njegove sile dozvoljavale, za to je danas i bolestan, te radi njegove bolesti mora trpeti narod. Da je na onom mestu bilo odma na početku dosta sposobnih osoba bilo bi se manje radilo i posao bi tekao redovito, što se danas ne događa. Molimo gospodina tvrdjavog poverenika, neka podje tamo, kada je dan za stranke i neka gdegod u prikraku sluša. Uverit će se i on: Ovdje moram metnuti sve u red! Ovako se ne sme postupati sa ženama i decom onih, koji se već četiri godine nalaze u streljačkim jarcima. Dosađajući se glavni činovnik kod potporne komisije nalazi na dopustu bolesti radi. Bilo bi, gospodine tvrdjavni povereniče, u interesu same stvari i u interesu zdravlja i familijarnih

prilika onoga činovnika, da se istome više ne prli na ledja pesao u potpornoj komisiji. Neke mu se dodijeli lagali potpre doći do svoga. Ovako dalje ne ide! Gospodine poverenika, pa se stalno nadamo, da ćete i u slučaju potporne komisije odrediti potrebne korake čim pre.

Za dečje zabavište u Pazinu. Dne 14. o. m. sabranje je medju svatovima gosp. Ivana Banovca, na predlog gosp. M. Brajše za dečje zabavište u Pazinu K 82.— Živeli mladenci i množili se darovateljii!

Ponovno otvorenje pošt. ureda Auče, Fara i Benec. Dne 20. kolovoza o. g. bit će opet otvoren pošt. uredi u Auči, Fari i Bovcu. — Poštarski ured u Bovcu delovat će za pismovnu i novčanu (pošt. naputničku i pošt. štedioničnu) službu a pošt. uredi Auče i Fara delovati će osim toga takodjer i za saobraćaj vrednosnim pismima.

Što da učinimo sa starim poštanskim dopisnicama. Ravnateljstvo pošte i brzjava u Trstu službeno nam javlja: Obzirom na povišenje pošt. pristojbina, koje stupa u krepost 1. rujna, daje se na javno znanje, da posednici pošt. dopisnica i dopisnih karata sadašnjeg izdanja mogu da ove vrednote — u pojedinom slučaju jedino u paketa od 50 komada (dvostrukih karata od 25 komada) — predadu kod poštanskih ureda ili kod dvorake i državne isakare u Beču e da se besplatno natiska dodatna znakma od 2 para ili 3 para i to pod uvetima, koji vrede za natisk pošt. vrednote. Pojedine komade moraju stranke same da frankiraju i to priljeplivši hitnu znakmu od 2 para na svaku dopisnicu od 8 para a od 5 para na svaku dopisnu kartu od 15 para.

Dnevne vesti.

Primorske Novine za ekavštinu. Marni saradnik „Primorskih Novina“ Nevski, već odulje piše u tom listu članke u ekavštini. Sada, izakako smo mi u našem listu uveli to narečje, koje ima da bude književni simbol Jugoslaštenstva, napisao je Nevski u „Primorskim Novinama“ članak, „Cemu ekavština“, u kom uverljivo dokazuje, zašto da prihvatimo ekavsko narečje. „Stoga, piše on, vreme je krajno, da onaki silan instrumentat onma spoiljašnjem i prema unutrašnjem svetu, kao što je jedinstven književni govor, tako izgladimo, tako učvrstimo, tako utvrdimo, da nam bude ne samo jedno pouzdano orudje, već što više i za svaki slučaj jedno pouzdano svetlo orudje“. Za Nevskoga, a i mi smo istoga mnenja, ekavština je ne samo kraća, već i energičnija od ikekavštine. — Odmah iza tog članka upravlja uredništvo „Primorskih Novina“ na svoje čitatelje poziv, u kom ih moli, da jave, jesu li za uvođenje ekavštine u „Primorskim Novinama“. Sušački list veseli, što smo mi uveli ekavštinu, a i on je uz nju, te se nada, da će je za koji dan posvema uvesti. Našu belešku „Mi i Jugoslaštenstvo“ prenosi skoro u celnii. Boljeg i vrsnijeg druga u borbi za iste ideje od srca pozdravljamo, te nas i veseli, da naš korak ne osta osamljen i da se ne predje preko njega, kao što se kobnom komodnošću u nas preko najvažnijih pitanja prelazi.

Let Amerikanaca preko oceana. Let preko Atlantskog oceana pripravlja neki američanski vojnički letalački odo. Dne 15. augusta imao se izvesti veliki pokusni let na američkom kopnu. Namravaju preleteti 4800 km. Pokusni let ima provesti 11 američkih letalaca, nu najbrže će mu se pridružiti takodjer Englezi.

Žigice će poskupiti. Na centralnoj komisiji za prosudjivanje cena vrše se pogadjanja za povišenje cena žigicama. Kod prodaje na malo stajat će škaltuljica žigica 8 para.

Trgovačka ženska škola u Kotoru. Početkom nastajne školske godine otvorit će se opet u Kotoru viša trgovačka ženska škola, koja je pred četiri godine bila zatvorena.

Češki fond za pomilovane. „Ponedelnik“ javlja da je austrijski ministar nastave zabranio sabiranje prinosa za fond pomilovanih po školama. Po sudu ministarstva ne radi se o čovekoljubivom činu, nego o političkoj demonstraciji.

Žetva u Bosni i Hercegovini. Kako se javlja, ima se na području Herceg-Bosne ove godine u glavnom očekivati dosta dobra žetva. Žitarice, koje su u najvećem delu već požete, u nekim su krajevima usled nevremena nastradale. I kukuruz obećaje dobru berbu. Duhan u Hercegovini stoji tako dobro, kao što još nije stajao od okupacije Bosne i Hercegovine. Dok se pre u normalnim godinama ubiralo 30.000 do 35.000 metričkih centi duhana, imade se ove godine očekivati 50.000 do 60.000 metričkih centi. Seno je bolje nego prošle godine, a pomoći će i to, što će se i slama moći upotrebiti, jer su žitarice zbog slabo obradjenih oranica bile jako ispremešane travom. Voće je urodilo dobro, a osobito se očekuje bogat prirod šljiv.

Mađari i narodna pravda. Čitamo u „Ženskom Svetu“ u pismu neke sveučilištarke iz Bačke: Našem najmlađem ženskom pokolenju u Bački preči velika opasnost, jer kane zatvoriti srpsku žensku višu

školu u Novom Sadu. Držim da naša inipak ne će ići tako daleko. Bio bi to pravi zločin. To bi značilo 250 naših učenika baciti džarske škole... U koliko će glava, kad čest, sinut misao: Kad će doći vreme, da se slati Mađzare na frontu, da se bore za našu a za zahvalu čemo im u njihovoj zemlji mađzarske škole?

Prosveta.

Novo cone knjigama „Zabavne Bibliote najnovijom sveskom (Knjiga o braći jerstama) dobivamo vest, da je od 1. kolovoza starijim i novijim knjigama ovoga počtuže skočija cena za 20 fil. Dakle namesto dosa K 1.80, prodavat će se odsad po K 2 (sve tako i novo) po K 1.20 (namesto K 1).

Lav N. Tolstoj: Tri smrti. Kao 7. svezak rodne knjižnice upravo su izašle dve v. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) pnam se smrt bogatašice, smrt siromašnog i smrt — drveta u šumi, od kojeg će se krist na grobu kočijaševom. U drugoj („Cim žive“) propveda se ljubav bližnjemu. Objspadaju medju najlepše, što je Tolstoj Prvu je preveo Milivoj Šrepi, a drugu Peromani Toplo preporučujemo. Cena 50 fil. Gpreplata na „Narodnu knjižnicu“ (24 sveska K 11.— (s poštarinom). Adresa: „Narodna nica“, Zagreb, Vojnička ulica 13.

Ženski Svijet. Primili smo „Ženski mesečnik za kulturne i političke interes što je izašao za mesec august (broj 8). mu je sledeći: Niklas: Žena i demokratizam kaim Dvorski: Još nismo mrtvi... Zofka Pedesetgodinšnica Ružene Svobodove. DraDomjanic: Bele rože. Ružena Svobodova: Vera Kesterjeva: Bjejunke. Davorin Trstec odgovora. Karel Horky: Žena. Narodna B.: Kako je umrla. Vera Tkalec: Materinost i djetinje pravo. Angjelo Danko: Mlviče. Mnlwida pl. Meysenbug: Strossmayer Gazvoda: Opet bez ljudi. Ksaver Meško: Dolorosa. Antun Farčić: Unesrećene oči. Dr. Chlapac-Gjorgjević: Prilike i moral. Guido taglla: Priča. Zofka Kveder: Djevojka sa očima. Dr. Ivo Tartaglia: Razvaljeni brakovi. Kobne posljedice tuđinskog odgoja. ProNaša pisma. — „Ženski Svijet“ izlazi mesedamput te stoji K 20.— na godinu. Pojednicu K 2.— Narudžbe šalju se na urednicu nicu lista Zofka Kveder - Demetrović, 2 Pantovčak 1-b.

Hrvatska Njiva. Primili smo 31. broj jalnoga tednika „Hrvatska Njiva“ s ovimsadri Ivo de Grisogono: Politička orijentacija D Bogdan Gjukić: Nezavisnost sudaca. — Demetrović: Posjedovni i proizvodni od Hrvatskoj (III. dio rasprave o agrarnoj reformi. Djuro pl. Paravić: Za tehničku školu u Hrv. Primorje. — Smotra: Demokratski ili pravni radikalizam; Hermann Wendel o jugoskom pitanju; Bosna i Hercegovina u predlijsko doba; Strossmayer na vatikanskom Vijesti iz Petrograda; Hrvatska misija Družve itd. — Listak: Borivoje Jevtić: MučeniGodišnja pretplata „Hrvatske Njive“ K 36.—, pojedini broj K. 1.— Narudžbe ša na upravu lista u Zagrebu, Nikolićeva ulica

Vojničke i mornaričke vesti.

U službu dolazi: Garnizonsko nadzorstvo Alschinger; lečničko nadzorstvo na Njeg. V. brodolona; fregatni tehnik dr. Stocky; lečničko nadzorstvo jarni ratne mornarice: mornarički lečnik aspirant d Odlikovanja. Brončanom kolajnom za priznanje hrabrog držanja pred neprijateljem bekovani: mornar Mijo Vilibić, bootsmansmaat Pavla margsast Vicko Soljan i mornar Ivo Carasičić.

Mali oglasnik

Traže se uz hranu i visoku plaću: graditelji, drvodelci, stolari, bravari, strojari i kamenolomci. Nastup radnje odmah. Javiti se kod Poiler Kehl, hotel „Neptun“, ul. Minerva br. 12 od 8—12 sati pre i od 3—8 sati posle podne.

Knjige. Berta pl. Suttner: „Dolje s oruž Krilež Pan: „Pjesme“. — „Prvi Maj“, dra M. Vukojević: „Sabrane pripovijest“. — Upton Sinclair: „Industrijski Veli“. — L. Tolstoj: „Hadži Murat“. — Krap „Omladini“. — „Močvara“, roman iz čikašonica. — Otto Braner: „Skupoća“, mogu se u P o d r u ž n i c i Jos. Krmpotić, Pula, ulica Ferdinanda br. 3. — Naručbe se opremaju točno uz pozeće.

listu: U... god. K... no K 12... K 4.—, u... fil. pojed... št primaju... lista trg G

ilina IV

narodnu

U ljubljani... ce po... S. H. S.,... Na kor... je Vaclav... velesilom... od gosp... da se po... kskim zemlj... ju, da poj... ema tomu... da reči, k... ne ostar... činom. S... narodna... Dalmaciju... sku-Slavoni... zgrade dop... krilo još o

Narodno V... nulo, s a m o... slavenskog n... prestolnici... se možemo... ka Jugoslav... eć odavna... su se Hrvat... lom, a ističe... više srpsk... njeno stanovi... je idejno pred... u tom pravcu... negativna st... dnih sila. Po... a pogotovo... taša delom... li ovu okoln... korist. Ali... i

Došlo je dob... ati u Ljubljansk... i kod kuće... da je Istra... mo boriti s m... de, ali to nas... ičku organizaci... Za svaki p... zahvalau svoj... Ali ovaj se... a, već svakog... pogotovo svak... dni eksponenti n... uže domovine. ...eseni po svoj z... oga. Svaki je ra... nešto, bila je za... no organizacije. ... kadkada ni... je baš time ne... trvenja, ličnih raz... zaili i svi hteli s... i u samoj Pušt... nizacija. Tu imad... dinac nije dorasta... anju, da stvorimo... nužno trebamo, c... naše školsko pr... lom na papiru. Jer... dinca, već je potre... njegovom repre... ulu stvori akci... m moraju biti zastu... što u Ljubljani, a... zadaću, da odra... uše ograničeno ali i... ičke organizacije, d... ga društva u Narod... loge u školskom pi